

Nr. 93.

Brasovu,

25. Noembre

1856.

Gazeta este de două ori, adica: Miercură și Sambăta, Foișorul odată pe septembra, adica: Miercurea. Pretiu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diametate a 3 f. m. c. înaintru Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIE.

Monarchia Austriaca.

TRANSSILVANIA.

Alba-Julia, in 24. Noembre n. 1856.

Escoletița Sa Domnului episcopu Transilvaniei, Dr. Ludovicu Haynald, a mai imbunatatit de nou fundațiunile cele însemnate, facute de sine pentru biserica și școala, cu o sumă de 14,000 fr. m. c. si adica:

a)	Pentru seminariul de tineri clericandi cu	4000 fr.
b)	Pentru fondul de pensiunea preotilor cu	2000 "
c)	" conventul ursulinelor in Sibiu cu	2000 "
d)	" institutul de crescerea fetelor ce se va redica in Alba-Julia	4000 "
e)	fondul invetiatorilor si pentru veduvele si orfanii loru, lunga alti 2000 pusi mai nainte, cu	1000 "
f)	" unu clopotu pentru biserica catedrala	1000 "

Provedintița se sustinea vietița liberalului binefacatoriu, a archipastorului acestui zelantu, pentru binele tierii si alu diecesei sale in ani indelungu fericiti! —

(Din „Sieb. Bote.“)

Maiestatile Sale in Venetia.

„Gazeta oficiala din Venetia“, care in 25. Noembru, casinata de **Sosirea Maiestatilor Sale in Venetia**, se descură cu margini aurite reporteaza despre sosirea MMaiest. Sale acolo acestea: Maiestatile Sale, asteptate fiindu cu o vîia nerabdare si sajutate de strigătele serbatoresci ale unei multimi nenumerate de poporu, ajunsere intre sunetele clopotelor cetatei si intre bubuitele tunurilor pela 3 ore dupa prandiu aici.

In fruntea Geardinii binevoira MM. Sale a trece din corabia, cu care venira dela Triestu, si a imbarca barcă pregatita si decorata pentru MM. Sale, pe care venira pene la Piazzetta, unde debarcara pe nescut si primira omagiele aduse de Nestorulu generalilor si gubernatorulu generalu Campi-maresialulu conte Radetzky si a locutitoriu-lui provincielor venetiane, conte Bissingen, a chargelor curii si a nobilimei, care si petrecuta pe MM. Sale in biserica Santului Marcu unde se asta deregatoriele celelalte adunate. De aci se dusera MM. Sale preste Piazza ce era serbatoresc si pomposu decorata, intre jubilele poporului pene la cortelulu imperatescu intre sirele de milita asediata in ordine facisie pe platoului Piazzei.

Din 26. Noembre prin telegrafu sosira urmatoriele despre MM. Sale: Eri dupa sosire si dupa Te Deuin binevoira MM. Sale a primi cortenirea consiliarilor intimi si a camerarilor. Dupa aceea demandă Maiest. Sa se desfileze milita garnisóna.

Dupa masa binevoira Maiest. Sale a lăua privire la iluminatiunea cetăței si dupa aceea a ospetisa in teatrulu „La Fenice“ care era iluminat cu lumina dilei, pentru teatru paré. La intrarea Maiestatilor Sale in logia fura primite cu strigări pline de voiciune din partea intregului publicu, precum si in parasirea logiei dupa balletul ce se arangease. —

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anul intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cu noștei nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Bla siu. Scim ca multi dorescu reesirea la lumina a „Organului Luminarii“, inse dupa cum simtimu elu pe anul viitoru inca totu nu va pute essi.

Alte producte literarie, din lipsa speselor tiparirei nu mai essira de suptu teascu inca, — inse profesorimea e gata a-si tipari studiile specialitatilor Sale in limbă vernacula, indata ce se voru redica prospecte pentru inlesnirea tiparirei loru. Cointelegera fratișca intre corporile profesorali de pe la gimnasiele cu limbă romanescă ar contribui multu, ba mai totu, la rezolvarea problemei acesteia. — Nu scim, de ce tacu fratii nostri din Beiusu atatu de profundu, in catu acum de o vecie nu le mai audim versulu prin jurnalulu nostru; celu putineu cu cate unu articulutiu in oieptulu scientificu ori literariu s-ar cuveni ca se ne mai damu cate odata diu'a buna, senatosi; apoi am dori a mai citi despre toti pasii inaintatori si dela fratișe kolege din Brasovu; cace, orcum, tacerea nu place, nici multa vietia nu ne face.

— Noutati nu avemu de ceva insemnata; de catu ca in dilele trecute esit unu circulariu lungu catra cleru, in care se arata piedecile pentru care nu se potu provede totale parochiele cu preoti harnici absoluti, — si se deschide pentru parochiele cele vacante si mai mereu unu cursu de teologia nu numai morale, ci deplena, in care candidatii voru ave de a invetia tote studiale teologice (afara de limbi) cate se propunu in seminariu, in limbă romana; — in doi ani intregi. Candidatii voru cauta se sia absolvit celu pucinu gimnas. inferioriu cu calculi buni, se scia cantarile besericesci, se scia scrie bine cu litere, (se ntielege, ca si a compune orce). Voru cauta se amble deapurarea in reverenda etc., — si aceste se scriu ca se voru tieni nerevocate.

— Dela Gierla audim ca episcopulu respectivu a scrisu protopopilor sei, ca se nu recomende pre nimine la preotia, ci parochiele vacante se se administreze deocamdata prin preoti vecini; caci numai absoluti teologi li se voru da preoti, si satele mai mici se voru impreuna la olalta suptu unu parochu. —

Prospectele ne sunt bune si cu ajutoriulu lui Dumnedieu vomu vedea in scurtu mai multe documente de bucurie. Pene acum neau insusitit multu circularule essite de pela noii DD. episcopi, atatu in privintia sincerei iubiri fratișcei, catu si mai vertosu pentru latirea cunoscintielor prin lectura productelor nostre literari si jurnalistice. Maearu de s-ar face trupu simbolulu inaltiatului imperatoriu intru noi si intru lucrarile nostre: „Cu puteri unite.“ —

Bethlen, 15. Noembre 1856.

Multu stimate Domnule Redactoru!

Amu cititudounadi unu circulariu episcopal care face onore si foloseste multu, parte, ca din trensulu cum e frumosu, interesantu, si multu folositoriu, isi mai aducu aminte respectivii cetitoriu, catu de scumpu odoru este pentru noi Gazeta romana din Brasovu, care nu numai pentru noi romanii, ci si pentru altii este o școala forte buna de virtute si sciintia, parte, ca amatorii de lumina se potu nutri cu o speranta dulce, cumcea episcopulu nostru insulat de spiritulu perfectiunei si inflacaratul de amorea supusilor sei si susținutesci, va face multe pentru inflorirea loru in virtute, moralitate si sciintia.

(Cu acesta ocazie me rogu binevoiesc a publica in Gazeta cumca la petrecerea, ce sau tienutu in 7. Septembre, sau adunatul o sumă de 196 fr. 20 cr. m. c., 1 galbinu, din care luanduse afara spesele 129 fr. m. c., remanu 67 fr. 20 er. m. c. si 1 galbinu, carii toti sau transpusu D. protopopu localu spre folosulu scoalei comunale de acolo. —

— Earn'a pe aici inca s'a asiediatu spre a domina in tota energi'a ei. — Despre ceea ce privesc la incunoscintiarea de progresul scólei de aici, care suptu repausatulu apucase a prinde radacina buna, si despre starea lucrului cu projectul de a se insintia si organisa scóla pe unu picioru mai perfectu si mai coresponditoru penru lipsa poporului de aici, care e in departare de tota locurile institutelor, acum inca nu potu reporta deseverisit, ci dandumise ocaisune me astu strensu responditoru a o face acésta catu se va puté mai curundu. —

G. P.

БОЕМИА.

Дожънір кътъ че вреа ѿ emigrata la Ardeal.

Гъбернаторъ боемікъ azindă, къ о чеатъ de колоаішти боетоморави веніадъ лп Ardealъ ѿбларъ кат рѣз, деспре о парте, еаръ деспре алта възъндъ къ оаменії се идесвеськъ аші скоте паспорте спре а къльтори ка колопішти лп Орпапіа ші Ardealъ, деде впш emicъ не ла тóте офіциеле съвалтерне, къ інстрокіўпі, ка че тесврі предлгражиторе съ освервеге ла дареа паопорте лоръ впоръ emigranti ка ачестя ші ка лп че свірітъ ѿ се кончадъ ачелеа кончесії de emigratъ, къндъ с'ар идесі твлці спре а еши ла цвріле пътите.

Документъ о арътаре фъкътъ din partea prefectului Оръштие кътъ гъберніалъ ч. р. din Ardealъ, къ тóте съферіцеле маі со-сіръ лпкъ вр'о чинъ партіте din Boehemia la Orschtie ші днш спаса лоръ маі съпти не кале алте ші алте чете din тóте вършиле Boehmie, карі вінъ спре а се колоніка лп Ardealъ, къде лп аштентъ не тоцъ о съвсістенцъ «брте шакъ ші кътъніатъ. Пекътъ de фолосітбре пътъ съ фіе пепіръ царь ші пептъръ колопішти о колонікаре біне kondacsъ ші біне прегътітъ, не атътъ de таре съпти аменінцате астфелів de лптрепрінде, декъ се факъ фъръ прегътіръ ші фъръ плане, ші декъ съкчедеріа съ конкреде лп тъна сорці; къче тесеріаші, пъпъ къндъ воръ маі съста аколо лп Ardealъ цеххріле de акътъ, каре ппнъ венетічилоръ впеле грехътъ лп кале, еи віеділ пътъ калкъла ла врео лп-інтаре лп старе впнъ, декъ пътъ се ва скоте ла віацъ о леце побъ de индустриаші, къ фрептърі чеперајісате. — Пептъ лвкътърі de пъпътъ съе пътъръ е некондіонатъ de ліпсъ, ка emigranti колопішти съ се лпкъпіе de тоші ші съ се прегътескъ пріп кътъ-пътърареа de пътътъ лпнainte de че с'ар дъче ла фада локълъ, ші апои съ се пресътескъ къ тóте феліалъ de інстрименте съе акаратърі черуте ла економія кътъніанъ, декъ пътъ съ се дерапене къ тóтълъ съе челъ пътъпі съ'ші шай тънче лпнъдаръ din сътъшіра съръкъвлі fondă, че de регълъ лмъ дъкъ къ cine. Ачестеа окіръ ші пъдъїел съпти de ажъпсъ ка се добедеокъ, кътъ е do neaperatъ, ка че вреа ѿ се стръколоніа съ'ші еае маі лпнтьл фріформъчні маі deапропе deонре стареа лвкътърілоръ, лпнainte de че с'ар порні ла о асфелів de лптрепрінде. De-регътъріде арделене, дншъ кътъ съпъ де скоперіріле din partea гъберніалъ de аколо, съпти ависате тóте, ка съ лпнпътъшескъ дерегътърілоръ din алте цврі deслашіріле ші дателе de ліпсъ да астфелів de касврі фъръ кътъ de пътътъ амънре 'ші кътъ с'ар пътъ маі пе ларгъ ші маі секвръ. Спре а лпкъпітъра калашітъ-цие, де каре с'аі маі фостъ лпнтьтълатъ de опі үпеніті, е а се въга de съмъ шай въртосъ ла ачеса, ка съ се трагъ лвареа амінте а emigrantiлоръ колопістъ, че се воръ лпсінъа а трече лп Ardealъ, ка съ пътъ порпескъ пътълъ фъръ тіжлочеле тревін-чбсе чи съ аівъ кіаръ ші чева fondă кореспінътъорі пептъ лп-трепрінде. — Астфелів скріе „Bandeper.“

Emigratiile din Церманія се авътъръ прекътъ ведемъ катъ adincsълъ кътъ Orientъ; алфелів еле тóтъ пътъ лпчътъ піч кътъ Амеріка; пътълъ енглесілоръ пътъ ле пътъ съкчеде a domіnіlіa emigranti лп Капландъ, фінлдъ Хотентоції локътърі пътътътъ de аколо съпти жъраді дъшмані ai emigrantiлоръ ші лі аменінцъ адесъ къ стерпіре. — Ачестъ лпнрепрінде сілеште пе „Tішес“ а се въиера, къ отатвріле впнъ се лпнпълъшъ ші Капландълъ лоръ пътъ се побъ врка маі овсъ de 200,000 emigranti. —

Cronica strana.

Престе тóтъ. „Констітюціоналъ“ din Франца къ ар-тіклълъ съдъ лп контра жърналістічії енглезе ші ахстріаче, пе каре ле лпнповъдеште de дъшмане Франца ші гъберніалъ еи, а провокатъ твлтъ коніектърі політіче, днпtre каре бате ла око твлтъ ворба лві „Advertiser“ din Англія, каре о үпенітіше къ тóтъ конвінціеа, къ аліандъ апъсéнъ е акътъ пе съвршите.

Жърналеа цермане лпкъ о кътъ ачеста de атъта тімпъ, пътълъ кътъ терпівлълъ гріпіре аліанделоръ війтъре лмъ стръпнъ днш фініреа конгресълъ de Парісъ, че е съ се маі ціпъ. Чеса че пріаеште ла каса орієнталъ ші deшертареа Прінчіпателоръ, „Bandeper“ скріе, къ пътълъ днш фініреа трактатълъ воръ зриа паші дефинітів, еаръ лпнр'алтъ локъ: „скріе алтъфелів, кътълъ акътъ атътъ Ахстріа кътъ ші Англія, маі въртосъ dela a-

ледореа лві Бхананъ de прещедінте лп статвріле Nopdamerіка-не, пътълъ съпти атътъ de греа лп претенсіїле лоръ. —

Алта не маі deслочеште „Taim“ деспре чеса че се дн-тъпълъ лп черквріле дипломатіче din Константінополе: Елъ скріе, къ Решідъ Паша лъсъндъ ла тіжлокъ трактатълъ de Парісъ iea конференціеле dela Biela de рефврі, лп каре Ахстріа, Франца ші Англія маі Фръ штіреа ші вбіеа Търчіе пісеръ васеа ла трактатълъ парісанъ, фъкъндъссе жъдекъторі лпнр'о Търчіа ші Ресіа; ші акътъ претінде, ка ачестеа треі пітері лпнр'о конференціе се отърбесъ деспре піктеле контраверсе. Din Londonъ ші Парісъ лпкъ п'а венітъ респіпсъ ла ачеста.

Ресіа че фъкъ къ Болградълъ ші інслеле шерпілоръ? Еа а-дншъ лп Болградъ тотъ матеріалъ, че ресае din дермареа Істайлълъ ші днштіпцъ пе Решідъ Паша, къ ea de ba da днла Днпърі ші інслеле шерпілоръ пътъ ла da Moldovei, чи пътълъ Търчіе лвадрептълъ. — Респіпсълъ лві Решідъ фъ, къ Търчіа твлцътеште de компліменте, лпсъ трактатълъ de Парісъ пътъ се пітъ кълка; аша маі ведемъ о добавъ de копдіалітата ресесъ кътъ Moldova ші кътъ пачеа съе лпкъркала европеанъ. —

ФРАНЦА. Парісъ, 22. Ноемвр. Деспре стадіалъ лпнр'о каре ажъпсъ політика лп Парісъ астъдатъ пътъ се пітъ ръпорта пінікъ маі пой ші маі сігвръ, пептъръ лп політікъ еаръш тóге санъ посоморжте ші лпнпекате; тóте квестівніе de о лпсем-піттате маі таре, прекът чеа ръсътърітъ, чеа пеаюлітъ, сланиль шч. се тішкъ пътълъ ка лпнр'о лмінітъ ле тврітъ, лпнр'о каре пътъ dictinu прса біне алвъл de негръ. — Лпнр'о врърълъ de лпнр'о але Францеі даі ларъш о матерів къпоскътъ скріїторілоръ ші чітіторілоръ. Лпсъ de тіжлочеле відцей, проме-тариатъ фріте пішъросъ, інтрізеле партітелоръ, лпнр'о ачестеа къ-вінте підіне се лпкъе тóтълъ. Лп ачесте лпнр'о врърълъ пе вомъл окна къ о персоалітате а Францеі, каре се бвкъръ de впнъ ре-пуме таре европеанъ, ба ші лп ръсътътъ есте къпоскътъ ка впнълъ каре с'а окніатъ твлтъ къ требіле ръсътътene, аш ші фъкътъ ші кълътърій l nadincsъ пъпъ лпкъче пріп церіле данніане. Ачелъ бърбатъ есте Emile Жірапдин.

Ші чіпъ есте ачелъ Emile Жірапдин? Упълічітъ, есте ръспіпсълъ. „Ba se zikъ впнъ gazetarii пе ачі лпкъоло,“ воръ зіче впнъ ші воръ da din зітері, пептъръ твлці атъта прічепъ ші маі твлтъ пітікъ. Ашea есте: Жірапдин есте впнъ пълічітъ; бре лпсъ штімъ поі че лпсімътъ а фі „пълічітъ“ лпнр'о адевъра-тълъ лпцелесъ алъ къвжітълъ лп церіле челе лмінітъ, лпнр'о каре пълічітатеа есте о пітере, гласвлъ къреіа пътъ се преа пітъ трече къ ведереа? А фі пропріетаріалъ ші педакторълъ вупръ жърпали, авопадії ші чітіторій кърора пічідекътъ пътъ се пітъръ къ сътеле ші пічі къ тілле, чі тілле съе ші сътеле de тіл, еаръ венітълъ лоръ брзто съе ла тіліонъ, ачеста ва съ зікъ чеваш маі твлтішоръ декътъ впнъ „gazetarii“ дншъ ideile постре. Упълічітъеа пропріетарій ші педакторъ есте D. Emile Жірапдин ла жърпалилъ „Преса“.

Ашea джесълъ лп зіелее трактате лпші впнълъ ачестъ дрептъ алъ овълъ къ чіпъ сътеле тіл Франчи (апропе доъ сътеле тіл Фіоріл-топ. копв.) ші се дітермінъ а се ретраце къ тóтълъ din кътъ-пілъ пълічітъде.

Ачестеа ретрацеа лві Emile Жірапдин се дъ брёшкare лп-семпътате політікъ. Се кріде адікъ, джесълъ къ ацерітіеа чеа цепіаль а спірітълъ съдъ а пътъръсъ фріте біне лп копілікътъреле політіче de астъзі ші къ джесълъ пътъ кріде, кътълъ ачелеаш се воръ скітъба лп кріндъ, пріп зітере къ лп декресълъ апілоръ челоръ маі de апропе пътъ се пітъ спера ка впнъ отъ ка джесълъ лп Франца съ маі фіе лп старе de алвъка къ фолосъ пріп жър-палистікъ. Триве съ штімъ, къ E. Жірапдин есте впнъ бърбатъ фріте квріціосъ ші лпнр'о зітратъ къ къпощітіце тарі; апои еаътъ къ ші елъ лші пеаътъ квріцілъ.

Есте впнъ лпкъ de misse, кътъ жърпалистълъ Франца каде пе зі че тарце тóтъ маі адажкъ ші копсътъ атътаа персоане. Editорі, педакторъ ші жерапцъ аі жърпалилоръ се скітъвъ впнъ фінъ алділъ, прекът се скітъвъ оспітариші реставраторі. Mal nainte каміл жърпалилоръ челоръ тарі сътъна dinastіlоръ. Пропріета-рі, педакторъ ші editоръ лоръ лші тръцеа впнъ венітъ фоарте сігвръ дела впнъ пітъръ фріте лпсімътъ de абораці de партіта лоръ ші тръцеа къ тóтълъ indenendenç, пътълъ, чі ші скріа фъръ пічі о съніалъ, фъръ пічі о фрікъ de тъсврі естраордінарії, де-кътълъ пътълъ къ лециле пресеі dinaintea лоръ пе масъ. Дела an. 1852 лпкъче есте къ тóтълъ алтъфелъ: пълічітълъ лмъ третъръ кондеівлъ лп тъпъ пептъръ лпкъче елъ пічіодатъ пътъ се пітъ шіті лпсітъ, декъ поліціа п'ї ва ръстълътъ артікълі ші пасацеле лві лп партіе стржітъ, сініотръ перікълъсъ. — Съртаний жърпалишті тръ-їескъ днпр'о зі пе алта ші ліміні пътъ шіті че аре съ пацъ шыніе. О старе а лвкърілоръ атътъ de тортърътъре пътъ о пітъ се фріери впнъ опірітъ ка E. Жірапдин ші ретраце. —

BRITANIA MAPE. Londonъ, 22. Ноемвр. „Taim“ спаъл къ лешие аспръ лпкордъріле лві Коштъ, къ каре вреа елъ

се депопуларіцеze ұлтшелегерea Англіeі кz Австріa ұн қақса Болградылғы ші аiңғылмалорð шерділорð. Әмбаппакасіре үшін eлд прелецері қолітічө, кz тeндіңде рeбояғdіларе, кaрe се пыблікаре пріп жириале, тaй вжртосd пріп челе провіціале. Әм Маншес-терd үшін a треia прелецере, ұn қарe လt' сe темъ конкордатылd Понтифічелгі rotans kз Австріa ші алaпца евентualъ a Англіeі kз Австріa. — Чe aй ресылтатd dінtre aзіtorі nз сe шtіc; — дествлd, kз Taimсылd деfaiтm по Koштd пепtrз aпкъктріме лt', kз ұn моментыlд пепtіnціj сe aпkъ a спeria лt'mea kз ұлс-фларе de фrіkъ, kз католіcіstg aпkъ ariпi ұn Европa, ші aпoй a-meninu ші Англіeі kз лt'cіrea препoнderавдеi сале, чeea чe nз-тaй ұлt're dame пoтe сe фaкъ eфектd, dékъ aскyltъndi преле-ціre лe ва aпkъ iстeрико. Әмcъ aстфеліg de бравврe ұn Ан-гліa nзcъ кaпd de оперъ, чi c8 пeшte aпkъктрі de өmеm dec-кpeditaці ші desperaці. — Aпoй kзпцълецерea Австріeі kз Англіa ұn қақса oрientалі dъ nзmaі o dobaдъ, kз Англіa ші aіch вrеa ұn фapтъ nзmaі ұt'lіrea Rсieі, kз aчeea, kз o сiлеште съ ce сuчиu ұлt're тарqunile trase do трактатыlд de Пaриcъ, ші aпoй Koштd требe съ ce рaшиneze dinaintea плaпвлы aчeствia. —

Е de лпсемнатъ, къ токта лп tимнвд де актм ce dec-
волтаръ ші петвлдшіріле протестантіче din Ծнагрія лп прівіца
конетітвізней лордъ бесерічешті. —

БЕЛЦІА. Кътѣ de ферічітъ есте цара ачеста nedendenentъ се веде din тѣто дателе, каре есѣ **лн** пъвлікъ decspre incrit-
твціопіе еї пъвліче. **Лн 24.** Ноемвре пъсе миністръ de interne Dвмортіе не маса катерѣ репресіонціоръ тѣто дателе статистиче decspre стареа впіверсітъціоръ църї, аша дѣпъ към се претине ачеста de кътъръ впѣ depятатъ алѣ катерѣ. Dвпъ дателе ачестеа впіверсітатае din Центѣ пътера лн 10. Ноемвре а. к. 283 жупі стъдіоші, ші алї 11 съправелі; впіверсітатае дела Літвіхъ пътеръ 622 стъдіосі; впіверсітатае дела Брівкесела 367; впіверсітатае католікъ дела Лювенъ 633. Dвпъ ачеасть пропагнре се лнчісеръ decбатерѣ aspore асвпра ideilorъ че се респъндескъ прип лнвъцътврі ші асвпра лнфлгіпціи лоръ центръ вииторізлѣ църїй. Dвмортіе фіпі а са къважптаре къ аврігеле къ-
вінте: *Noi trebuie сз ne snimѣ ks тоцї ші лн tendiциe ші лн вбие, пепѣркъ пътai аша пътемѣ тънtsi цара;* комѣвтѣ ideile ші припчіпіе лвї Езененъ Сіе, ка не вупле че аменіпці стрікъчупе ші пофгі не партіта din стъпга съші dea респъпсълѣ ла ворба лвї, каре лпсъ респъпсе пътai къ впѣ ржсъ. Decбатеріе с'аѣ амънатъ. —

СПАНИЯ. Ап Малага се дълътъмъзък кравалъ de колбре політікъ, каре авъ de кваетъ къ археле дъпъ тъпъ а пъне тъпа не авереа статвлъші а бапчей ка anoi се порпескъ дланите къ семпвалъ, чедъ репедія: „Со тръєокъ реизбліка!“ Съпретвълъ командантъ алъ тръпелоръ гъбернаторъ фомолі кравалъ къ жертвъ de скпце ші пъсе тъна не о парте de револтапді. —

AMEPIKA.

Політика прещедінтелії Бахапан⁸ діл статі ріле
з піте але Nordamerічей пентр⁹ віторіз е форт
крітікъ. Демокрадії, де каре партіт¹⁰ се ціне ресултатыл¹¹ алецері
de аквт к¹² прещедінтеліе ші віче - прещедінтеліе Фрешонт¹³, се
афль тьєді лп З партіт¹⁴ лп лпгревъчреа зіде¹⁵, каре е р¹⁶ді-
кареа с¹⁷ с¹⁸сіпереа склавіе. Тоте треле фракція¹⁹ с²⁰пти маі
т²¹тлт²² с²³в²⁴ маі п²⁵цін²⁶ л²⁷тересате ла с²⁸сіпереа склавіе. Фрак-
ція²⁹ с³⁰дікъ de каре с³¹ апроніе к³² ideile ші зпії с³³в³⁴к³⁵с³⁶ионісті
американі, вреа, ка с³⁷ с³⁸ с³⁹деckіd⁴⁰ комерчівл⁴¹ афікан⁴² к⁴³ скла-
вій, к⁴⁴че dela 1808, de к⁴⁵нд⁴⁶ с⁴⁷ ап⁴⁸с⁴⁹ ачесті⁵⁰ комерц⁵¹, ea аре
de a фаче т⁵²т⁵³ к⁵⁴ монополія⁵⁵ de a проведеа с⁵⁶в⁵⁷ к⁵⁸ раселе
склавіе лор⁵⁹. Фракція⁶⁰ л⁶¹сь нордікъ, демокрадії чеі⁶² з⁶³в⁶⁴е-
раді н⁶⁵ пот⁶⁶ с⁶⁷фері D⁶⁸м⁶⁹е ференіте, ка с⁷⁰ с⁷¹ с⁷² факъ ауітъчн⁷³
пентр⁷⁴ л⁷⁵п⁷⁶реа склавіе. Unde с⁷⁷пти апої пр⁷⁸чіпін⁷⁹е ші доктрі-
неле, каре с⁸⁰пти Бахапан⁸¹ се вор⁸² л⁸³ко⁸⁴да демокрадії але п⁸⁵е
лп пракс⁸⁶? —

Ачестъ днтреваре авѣ, дѣнь къмъ скрѣжъ жерпалеле, - ші пъпъ акоѣ о днплгіцъ асвпра Англіе, каре днченѣ д'ші траце месриме къ опкперае de a еші din Orientѣ. — Оаре че політікъ ва зѣма Бхапанѣ дн кончертблѣ европеансѣ, дѣкъ дн моменѣтѣлѣ челѣ маї пробопетѣ ші трѣшите вр'о кѣтева коръбii, ка се днтра prin Dapdanele дн Марса пѣгрь, дѣкъ енжеизъ на есъ de аколо, чеса че о фаче ші Rscia? — Віторівѣ на deckопорі totѣ.

Tiér'a romanésca si Moldavi'a.

Iași, 12. Ноемвре к. в. „Gazeta de Moldova“ не дъпър-
тъшеште гръцкото:

„Департаментътъ възглави щі а дивъцътъріоръ позліче дит-
пъртъшеште үршътбреа Анафора каре ав къштігатъ днапта дит-
търіре алъ Еселенциел С. Кайтакашълъ Domniciel, Теодоръ
Балъдъ.

Есененце!

Din Офісвд Есея. Вістре, №. 33, департ. квітняші алжирським інструкцієм цивільне, с'а її пікредінці деспре фундамента фінансові че авті, а рестаторні чи інші състені, пре льигъ торамі-татеа стрібуваннях лорд, ші фундаменті пракічне цілітоаре а фундаменті ші а фундаменті локріре че продекларувані а лорд ші а цілітоаре че авті.

Спре. а пятé респпнд-ла скопвлѣ чељ вінефъкъторів а Ec. Вѣстре ші ла кіешареа че фачеді департ. а deckide прін челе де къпелеміє сате а ле клервлі, школї комъпале, свѣскрісвлѣ къ о-порѣ въ спиціе зритѣбреле: ресервънд'ші а асігвра плюреа скопвлѣ чељ філантропікѣ ші дпцелептѣ а Ec. B., прін о алть шъсърѣ, каре по воїв прецета а в'о сппнє.

Департаментътъ при юстиріле сале din an. 1853 аѣ днда-
торітѣ. Аутре кондїціи на контрактълѣ, пе посесорії тошійорѣ кле-
ралѣт а zidi дн сателѣ de 50 локзіторі пе а лорѣ келтвіель, кѣте
о касъ центрѣ школъ.

De ачесте касе овпът първъ амъ 23. — Спрѣ а форма про-
фессорѣ центра ачесте школѣ, с'аѣ deckicъ дн Bacianianъ о ц.коалъ
препарандиаъ, unde кръшеазъ 30 елеві тенідї пентра аетъ про-
дееие.

Според дипломата ачеи що але, есте асигнатъ свита de 33040 леи пе анд. Фие каре din ачеле школы сътене inotatън-
се, ва чере о келтвіель de 1500 леи пе анд, ши къндъ ворѣ авѣ
а се комплекта тѣте пела тошилे клеркълъ, свита келтвіелей песте
анд се ва сви 120,000 леи, каре свитъ есте къ непятінцъ а се
пярта de департ.

Спр. а днілтвра астъ грєятате, събскрієвлѣ креде, къ дн-
трѣ кондїшію дніпосескіре війторе а тошилорѣ клервлї, съ се
адаогъ ші ачеа а дніпредіпереї професорвлї дніп партеа посесо-
рвлї, къ атъта таї твлтѣ къ фїї сътепілорѣ, пре лъпгъ ачеле
дўз класе днічептврѣ, ворѣ днівъца ші къпощтіце практіче а
макрѣрѣ пъщътвлї, а потілорѣ ші а крештереї вітелорѣ, къндѣ
аплікація ачесторѣ къпощтіце пъз побе фї декѣтѣ фолосітврѣ кіар
ші посесорвлї.

Формареа зпорѣ асемене елевї, есте менітъ а се фаче дн
зпѣ instiтutія агрономікѣ рѣndisitѣ de регулем. органікѣ капѣ III.
Анекса літ. F. арт. 66 ростіоріа:

„Афаръ de челелалте ратврі de ливъцтвръ се ва ливъца
Литр'юп істїтутъ ашезатъ апроне de Іашї, теоріа ші практи-
ка економіеї де къмпъ ші de пъдлрі, днъ челе таї въне метод-
дрі вртмате дн асемене ашезътжлгрі ші потрівітъ къ кліма
ші трезвінде църеї; дн вртъ, асемене істїтутї се ворѣ а-
шеза прїп църъ.“

Атътѣ фоаста енітропіе а шкóлелорѣ кѣтѣ щі ачестѣ депар-
тентълѣ черкасъ а пыне дн лакраре астъ диспосіціе, днсъ тотѣ
фѣръ скучесъ.

Дар пептръ къ ачеа тошие, есте дипосесвітъ пъръ ла ап. 1858, апои спре а античіца фолосвлѣ впї асемене інститутъ ші дипрѣзіюндѣ ачеі 33040 леї пе апѣ, рѣндії пептръ школа препарандіалъ, с'ав фъквтъ впѣ проектъ дѣлъ каре се ва свѣ-дипосесві дела посесорвлѣ актвалѣ 10 фълчі пътвтѣ de доце-бітъ кваліта, пе каре къ падіпъ келтвіель с'ар дара кътева касе рѣстічє, unde ла апѣ с'ар стрѣтата din Васініеантъ професо-рвлѣ къ ачеі 30 слеві препаранзі, ка пре лътигъ вртмареа лекції-дорѣ препарандіале, се дипвеце дп треі апї впѣ кърсъ практикъ де економіе, дела впѣ професорѣ економѣ че с'ар адъче din стрѣтѣтате.

Ачестів професоръ екonomъ, дыпъ еспірапеа контрактыві де
фацъ а nosedie!, ар ля аспира са тотъ фіапосесеіреа Кырлігз-
ыл, ка ссыдоатъілдъ пе контъ оа, се фіе ындатори іш а ұтре-
шие інстітутъ къ қондішіле че і се воръ прескріе, спре а ком-
плекта ачелъ інстітутъ пріл ұтробаічереа ші а авторъ ратырі де
екомоміе, ші а органіса о ферғы модель, кареа ұтре алтелे
дп прівреа қосішіе, сале ар атровісіона капитала къ артікеле де
бынъ қалітате.

Дн астъ ферътъ моделъ, че ръндъ се воръ форма: Агрономи, пъдзарци, ватажи и др. алте спечалитъци и економистъ ръврало, атътъ de фолоситоре пентра о церъ, unde тотъ industria се тър-
щипеште дн авареа пътжитълві; тай алесъ, къндъ пентра кон-
къренца къ продъктеле цериморъ днвичинате, неапъратъ есте а
дъбъцътици череаделе ши алте продъктите а Moldavie. Еар авареа
клирълві, каре дн таре парте се комплине din пъдори, че пъть
амъ din липса оашепилоръ спечалъ, нз се потъ пичи пъстра пичи
спори, с'ар асигура спре дитетиерата венитвриморъ сале.

Ачесте, кътъ респектъл се съпън къзъре ши хотъръре! Еселенци! Воастре.

(Събскріоð) Г. А с а к і

ОБСЕРВЪРІ

Дп брошюра съв пътеше D. M. Дръгичі тіпърітъ дп Тешішора
дп 15. Ноемвре а. тр., къ скопѣ, кът зіче, де а рефражице пъ-
періле партіедорѣ романе decupe семпеле скрієрѣ, къ каре съ
тръбъскъ романії.

(Линкоеие din Nr. tr.)

Адевъратъ е, къ пропчі пъ пътмай къ літере, чи къ орі че
семне, оріче ортографія къ греѣ лівадъ, — ва ачи се пътмай
адъога спре літъріреа аргументълъ, къ тълъ бътражескъ, Фъръ
съ штие ортографія; да бре пентръ къ пъ штие тої, пентръ къ
тълъ, — маі вътросъ дп партіа фешеіескъ пічі штие чіті, пічі
скріе, съ лънъдъмъ лінчекареа кътъре, каре Фъръ літере, къ
слово пъ е къ пътінцъ? — Да бре чіпе пъ штие къ літере скріе?
ачела каре пъ а лівъдатъ? є, да ачела пічі алткъм штие. —

А детермина кореспондътатаа літерелорѣ, ера біне, дакъ
авторълъ детермина карактеристіка кореспондътатаа, дакъ каре
авеамъ съ жадекътъ ші літереле, ші словеде. — Io крѣдъ, къ
ачело семне сът маі біне, маі коръспондътобре, каре маі біне
десволътъ літъба, (адекъ къвітеле редвъче дакъ пътінцъ, ла оріп-
неа са, ші ажутъ лъніреа) de одатъ сът капаче de a фръкътіа-
ра амвігзітатаа, ліндоіела лінделесълъ, ші літъръ ачестъ лінде-
лесъ словеде пічі кътъ потъ коръспондътобре літъбеи романе: пен-
тръ къ

а) словеде ціпъ літъба романъ ка дп кътъше, дакъ, дин
каре пічі кътъ се поате лівера, пічі кътъ се поате десволта. —
Фіене есемпль, къ пътъ пъ лінчепърътъ къ літере, літъба романъ
пъ се педикъ дин патълъ дп каре кътъсе дп фръкътіатаа сло-
веніорѣ. —

б) Дп ортографія къ слове пъ пътмай пропчі, да пічі дас-
калій лоръ штие асемна, детермина локзълъ літъ и, — i; ж — ю;
оу — ё; — еаръ літера ъ, ж аратъ тонъ, да пъ асеменеа ші
лінделесъ. — П. е. че въ зіче авторълъ възъндъ літър'о стрікоаре
а упії лівъдътіорѣ: deicetъ, скрітълъ? дп локзълъ de defetъ,
скартълъ. Чева лінделеце съвѣ къвітълъ „вълосъ“ вънде тонълъ
тъ є къ проприя са словъ вълітъ? е да къ літере ва лінделеце
орі чіпе, къ алта е vilosu, ші алта е valosu.* — Че въ дп
делеце сът срѣжътъ саѣ сжітъ (къ срѣжътъ, вънде фъръ кале са
вържътъ, дакъ оріпінеа са лінсътъ „срѣжътъ“ дин софіста, лъ-
съндъ о афаръ, еаръ біне пъ срѣжътъ чи сжітъ ар требві скрісъ;
(дечі съвѣ къвітълъ сжітъ чіпе поате шти бре съ лінделеагъ:
„Santu, sanctus, a sentu“ а 3-а перс. пльв. а вербълъ „sen-
tio, — sentiunt“ — аѣ sentu, а 3-а перс. пльв. прес. ind. а
вербълъ sum, sunu? дп вълосъ тотъ ачела тонъ ъ, дп
сжітъ тотъ ачела тонъ ж се аде, пътмай літереле сжітъ алтеле,
ші тотъші кътъ вънърътата даѣ літереле. —

Еатъді коръспондътатаа словедорѣ пентръ літъба романъ.
Еатъ къ слове пъ пътмай дп детерминареа локзълъ вънора сло-
ве въ таре греѣтате, чи пічі лінделесълъ адевъратъ лінкъ пълъ
подъ гжчі. —

Дакъ даръ прекътъ вънърътъ, орі каре ортографіе авжъндъ
греѣтъдіе салѣ требвіе съ о лівъдътъ, апої дакъ о лівъдътъ,
о пътетъ шти ші къ літере; — дакъ прекътъ търтърісіште Pris-
cianus пъ латіні, чи романі, пъ дп літъба пътмай латіні, чи дп че
романъ оръ скрісъ къ літере, де карі романі (прекътъ дакъ
авторълъ брошюре дп літъръ аскъпъ рекъпюаште) пріп евенімінте
вітріце, фатале, ба ші пріп інтріце сжітъ деспоіаці — дакъ лі-
тереле къ тълъ маі коръспондътобре сжітъ літъбеи романе, пен-
тръче съ пъ се дптоаркъ романі еаръш да аде сале?

Прекътъ есемпль дела алте копіесілі адъсъ, къ маі тълъ
літъби літър'о релене вна лънгъ алта съвестъ, ші се кълтівъ, Фъръ
съ пътъ підекъ вна алтіа, ма пої пъ се поате алтіка, къ ачи
отрігъ фапта компілітъ, стрігъ opdinъчъліе маі тарелорѣ вісе-
річешті, карі съвѣ тантра релене джітъ да асвіріреа літъбеи; —
ші алткътъ пентръ астфеліе de есемпль аѣ пътмай коредеционарі
поштірї, дела каре вінъ аскъпруелеле, потъ фі къ тълътъріе; аша
пентръ впеле спресілъ вътъшътіорѣ пе дешилъ са ръспілъсъ дин
Лінгъжъ, ші поате ші алдій оръ маі ръспілъсъ, дин партемъ пътмай
рефлектъ пе авторълъ брошюре, къ алта е Граматіка сішілъ, ші
алта Тентамен крітікътъ ал вінъ Граматіче, саѣ Тентамен
кътъ аре фі къ пътінцъ віреа діалектелорѣ варі. —

N. I . . .

*) Дп вънъръ съ зіче „вълосъ“ — omъ de пътъ, пътъ-
лъб, вітерій, саѣ ші „вълосъ“ сватнікъ, поткашъ, — еаръ дп пърціе
тънтоасе дп тре Болгарія ші Apdealъ „вълосъ“, е тънтое къ вълъ тъл-
те, мапі. —

БЮЛЕТИНЪЛЪ ОФІЧІАЛЪ.

Nr. 4083. 1856.

CONCOURS.

Spre ocuparea vacantului postu invetatorescu din comunitatea
Hauzestii se deschide concursu pene la finea lunei lui Decembrie
anulu curg.

Salariu e in bani gata 40 fr. m. c., 8 metrete de grau, 12 me-
tre porumbu in grauntie, 50 puncti de sare, 50 puncti de lardu, 12
puncti de luminari, — pe lenga cortelul naturalu.

Concurrentii la acestu postu au sa-si astérrna petitiunile loru bine
instruite pene in susu disulu terminu la deregatoria comunala dela
Hauzestii.

Fagetu, in 13. Noembre 1856.

2—3

Dela c. r. Pretura.

Nr. 3999 P. 1856.

PUBLICATIUNE DE CONCURSU.

Prin acésta se deschide de nou concursu pentru postulu de su-
plentu la scóla romanésca dela Drinova pene 30. Decembrie a. c.

Cu acestu postu sunt impreunate urmatorele folose si anume:
In bani gata 60 fr. m. c., 10 metrete de grau, 20 metr. de porumbu,
12 puncti de luminari, 100 puncti de lardu, 4 stanjini de lemn, 2 fal-
cii aratura, o jumetate falcie gradina si cortelul liberu; cu acelu a-
daosu inse, ca a treia parte din aceste folose le va trage pensiona-
tulu invetiatoru Nicolae Popoviciu pe catu va fi elu in viéitia, si su-
plentulu döe parti, eara dupa móretea celuia, va trage aceea toate;
insa si pene atunci aratura, gradina si cortelul se va folosi numai de
catra suplentulu.

Concurrentii la acestu postu au sa-si astérrna petitiunile loru bine
instruite pene in susu disulu terminu la deregatoria comunala dela
Drinova.

Fagetu, in 13. Noembre 1856.

2—3

Dela c. r. Pretura.

Nr. 2478, 1856.

CONCOURS.

Spre ocuparea vacantului postu invetatorescu din comunitatea
Costei se deschide concursu pene la 10. Januarie 1857.

Salariu e in bani gata 70 fr. mon. conv., 15 metrete de grau, 25
metrete porumbu in grauntie, 15 puncti de luminari, 100 puncti de sare
100 puncti de lardu, 6 orgii de lemn pe lenga cortelul naturalu, — si
1 jugeru de gradina.

Competitorii suntu indatorati de asi da recursele sale provediute
cu atestatele debuinciose despre purtarea moral'a si politiea, despre
absolvarea studiilor preparandiale, despre aplicarea de pene acum,
si despre perfecta sejntia a limbei romane, — deadreptulu antistiloru
comunalui din Costei.

Datu in Fagetu, in 17. Noembre 1856.

3—3

Dela c. r. Pretura.

ДІЛІГЕНЦІАРЕ

Дп болъ къ бъкъпіа а літ Георге Гіанду дп каседе
Брілнебарбодіе, ла „Бріска“ къ честъ се афъ de вънзаре
Ромъ алѣ квратъ, веќі de Іамаїка. Елѣ e de 25 ani de веќі
ші de 30 grade търіа спірітъса. (1—3)

Брашовъ, дп Ноемвре 1856.

Кръсвіле ла върсъ дп б. Дечетвре к. п. clas аша:

Адіо за гадіні дімпіртешті	9 1/4
„ „ арцітѣ	106 1/2
Ліпіртешті 1854	110 1/2
„ „ чез піціоналъ дин an. 1854	84 1/2
Овілігацийе метажіе веќі de 5 %	82 1/2
Ліпіртешті de 4 1/2 % dela 1852	72
„ „ de 4% detto	—
Сордіе dela 1839	127 1/2
Акційле ванкы	1072

Адіо дп Брашовъ дп б. Дечетвре п.:

Абралъ (гадіні) 4 ф. 54 кр. тк. Арцітѣ 6 1/2 %